

Kormányszám: K/13364/1

Érkezett: 2013 DEC 21

KÜLÜGYMINISZTERIUM

MINISZTER

Baráth Zsolt úr

országgyűlési képviselő

Jobbik Magyarországért Mozgalom Országgyűlési Képviselőcsoportja

Magyar Országgyűlés

Budapest

KüM/23910-1/2013/Adm

Tisztelt Képviselő Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdésében foglaltak alapján írásbeli választ igénylő, „*Milyen konkrét lépéseket tett – például államközi egyeztetések terén – a Kormány az elmúlt 3 és fél évben a Felvidék déli részein a kétnyelvűség elősegítését illetően, avagy milyen segítséget nyújtott az alapvető emberi és kisebbségi jogok biztosítása ügyében a helységnévtáblák, útjelző táblák, turistatáblák magyar többségű területeken, magyar nyelven való kiírása tekintetében?*” című, K/13364. számú írásbeli kérdésére az alábbi tájékoztatást adom.

Az anyanyelv használata, mindennapi láthatósága a külhoni magyarok identitásának megőrzésében kulcsfontosságú, ezért a kormány kiemelt kérdésként tekint rá. Az elmúlt évtizedekben a magyar nyelv korábban természetes használata a szomszédos országokban jelentős mértékben csökkent. Több országban ezt jogszabályokkal is igyekeztek előmozdítani.

Ebben a tekintetben különösen intő Szlovákia példája, ahol a nyelvhasználatra vonatkozó szabályozás lényege a szlovák nyelv minél szélesebb körben való megjelenésének elősegítése, több esetben használatának kötelezővé tétele. Ez a törekvés figyelhető meg az államnyelvtörvény és módosításainak szövegében, a kisebbségi nyelvhasználatról szóló törvényben, de a földrajzi nevekről szóló szabályozás szellemiségében is. A nyelvhasználat folyamatos problémákat okoz Szlovákiában, a legutóbbi negatív fejlemények között a vasúti helynévtáblák kétnyelvűségéről szóló törvényjavaslat 2013. júniusi parlamenti leszavazása, valamint a szlovák kormány 2013. október 16-i döntése említhető, amely – második alkalommal – utasította el Pered község népszavazással megerősített kérelmét a település nevének hivatalossá tételére.

A Magyar Kormány és a Külügyminisztérium súlyának megfelelően folyamatosan kiemelten kezeli a kérdést, egyrészt minden alkalommal szerepelteti a kétoldalú tárgyalások napirendjén, másrészt tájékoztatja ezzel kapcsolatos álláspontjáról a nemzetközi közvéleményt, harmadrészt pedig bátorítja a minél öntudatosabb magyar nyelvhasználatra a külhoni magyar közösségeket, amit a rendelkezésére álló eszközökkel igyekszik is előmozdítani.

A Magyar Kormány mind a kétoldalú találkozók, mind a nemzetközi szervezetek és fórumok előtt (EBESZ, Európa Tanács, Velencei Bizottság) évek óta rendszeresen szerepelteti a szlovákiai nyelvi jogok kérdését. Az államnyelvtörvény 2009-es módosításakor a Velencei Bizottság és Knut Vollebæk akkori EBESZ kisebbségi főbiztos is szorgalmazták a nyelvek jogi egyenlőségének megteremtését. A Velencei Bizottság 2010. október 15-i véleménye megállapította, hogy az államnyelvtörvény *„bizonyos rendelkezései nem összeegyeztethetők a Szlovák Köztársaság vállalt nemzetközi kötelezettségeivel, és mint ilyeneket, módosítani kell”*, mivel a törvény használata *„az emberi jogi és kisebbségi jogi nemzetközi egyezményekben garantált különböző jogokat sért.”*

Bár Szlovákia ezeket az ajánlásokat azóta sem teljesítette, az elmúlt években mégis megfigyelhetők pozitív fejlemények: egyrészt a nyelvi jogok vagy a feliratok kérdése folyamatosan jelen van a politikai diskurzusban, másrészt egyre öntudatosabb e tekintetben a szlovákiai magyar közösség. A civil öntudat növekedése a nyelvi jogok terén minden szomszédos országban megfigyelhető, ami örvendetes, de mindenképpen érdemes tekintetbe venni, hogy évtizedek alatt kialakult gátlások, szokások megváltoztatását célozzák, így nem lehetnek eredményesek egyik napról a másikra.

A nyelvi jogok, így a vasúti feliratok és Pered helységneve a 2013. december 11-i magyar-szlovák kisebbségi vegyes bizottság napirendjén is szerepeltek, és a két fél álláspontjának markáns eltérése vezetett ahhoz, többek között, hogy az ülés jegyzőkönyv aláírása nélkül ért véget. Ezt megelőzően, a 2013. november 12-én a magyar-szlovák külügyi vegyes bizottság magyar társelnöke, Németh Zsolt parlamenti államtitkár a megoldásra váró kérdésekről egy leltárt adott partnerének, éppen azért, hogy a két ország szakértői tudják, honnan kell továbblépni a következő időszakban.

Budapest, 2013. december „21”

Üdvözlettel:

Martonyi János